

**e** ▶ 'e: -ja tudi -- m ⟨⟩ *e* |samoglasnik; črka|: 'ri:čə 'e: • 'e:ja 'nisə na'p̩sə | ☐ A<sup>1</sup> medm. ☐ SSKJ, SP 1962

**e<sup>1</sup>** ▶ 'e: medm. ⟨⟩ **1.** *izraža vdano, ravno-dušno prepričanje o povedanem*: 'e:, 'd̩o:ns ja ša 'čud̩ŋ, də 'jut̩r se bə pa 'žə u'j̩e:z'd'u! **2.** *izraža zavrnitev*: {A} a 'vi se 'nis'te 'ba:l̩ə. {B} 'e:. • {A} a ja b'žə 'xədə? {B} 'e:, 'ni b'žə. | ☐ A<sup>1</sup> medm., AH ☐ SSKJ

**e<sup>2</sup>** ▶ 'e: medm. ⟨⟩ **a** klic konju *stoj b* šalj, klic človeku *izraža zahtevo po prenehanju premikanja*: 'm̩a:t̩ə, 'k̩a:m pa g'r̩e:te? 'e:#! | ☐ ⇒ VE ☐ SSKJ, SP 1962

**edelj** ▶ 'e:d'j̩ -na m ⟨⟩ NŠ, grad. *malta* (za *zunanji omet*): a b̩ə m̩ə p̩ə'so:d'l̩ə m̩ə'r-t̩a:l̩kə za 'e:d'l̩? | ☐ ⇒ EDELJPUC, FASADA ☐ Ø

**edeljpuč** ▶ 'e:d'j̩'puc -a m ⟨⟩ NŠ, grad. *malta* (za *zunanji omet*): 'e:d'j̩'puc ša 'va:r-žamə 'g̩o:r | ☐ EDELJ ☐ Ø

**eden** ▶ 'ja:d̩ŋ 'ja:na -ə glav. štev. ⟨rod. ed. m. sp. 'ja:ŋga, daj. ed. m. sp. 'ja:n'mə; nenaglašeno n̩ə (in ŋ') na n̩ə, rod. ed. m. sp. n̩əga) **1.** *izraža število ena* | **a** v samostalniški rabi *eden*: 'ja:na pa d'v̩e: ja t'ri • 'ja:d̩ŋ ja u'p̩o:č'()ā:k̩o, d'v̩a: sta pa 'g̩o: 'pa:r's̩ā • 'ta:k p'ra:u'j̩ə - čə 'v̩e: 'ja:d̩ŋ, se na z'v̩e:, čə ja m̩əd\_d'v̩e:m̩ə, ja med 'n̩e:m̩ə, čə ja met'()r̩e:m̩ə, ja pa med u's̩e:m̩ə • 'ura ja 'ja:na • ub 'ja:n̩əx p̩ə'p̩o:d'n̩ə (: 'zut̩rə = p̩ə'n̩o:čə) • 'šā:l̩t̩ə na 'jamə (vklop̩i (električni aparat) na stopnjo *ena*; ENKA) **b** v prilastkovni rabi *en*: n̩ə 'li't̩r̩ š'n'̩o:psa • na 'šā:l̩ca m'l̩e:ka • 'kum̩ə n̩ə 'n̩o:g̩ə ja 'j̩əm'̩o • čaz ŋ' 'm̩e:s̩ŋc pa s'p̩e:t p'ridem • star. ən 'ta:u'žənd'()e'v̩e:ct̩o ča'ta:r̩t̩əga 'l̩e:ta sm̩ə 'b̩e:u 'r̩o:jan • pod poudarkom: 'ja:ŋga pra's̩iča sm̩ə 'kupl̩ə • 'ja:n̩ə 'k̩o:zə ša 'm̩ā:j̩ə • a 'm̩ā:te 'ja:n̩ə k'r̩ā:v̩ə a d'v̩e:?' • m̩əč'n̩e: be't̩o:m̩:ā'r̩e:d̩ə - 'ja:na 'ja:na (v *razmerju en del cementa, en del peska*) • pri množinskih samostalnikih: ne x'l̩ā:ča ša ma 'kupl̩a • 'kum̩ə n̩ə 'č̩e:u'l̩ə s̩ə m̩ə ša p'r̩o: **2.** **a** v zvezi z drugimi *izmed dveh bližji*: ut'r̩o:č̩ə se z 'ja:ŋga 'k̩o:nca 'v̩i:e:s̩ə 'p̩o:j̩əj̩ə na d'rug:a **b** *izraža nedoločeno osebo, stvar, ki se pri razmejevanju navede na prvem mestu*: (t̩ə) 'ja:n̩ə s̩ə 'j̩əd'l̩ə š'm̩o:r̩ən, d'rug̩ə s̩ə s̩ə 'ja:j̩ce 'p̩i:kl̩ə • t̩ə 'ja:n̩ə se zaj̩ə'b̩a:v̩e:te, d'rug̩ə pa na'j̩e:bl̩em̩ə •

s predlogom 'ja:d̩ŋ ud 'b̩e'čā:n̩o ja 'b̩e:u **c** *izraža medsebojno razmerje*: 'ja:d̩ŋ d'ruga se b̩ə'ita **3.** **a** *ki ni natančneje določen*: n̩ə (kako) k'n̩i:g̩ə m̩ə p̩r'n̩i:e:s̩ə • ne (kake) š't̩e:r 'k̩i:l̩e ja 'v̩ā:g̩o • n̩əx (kakih) s't̩o: 'k̩il 'm̩ā: • kr̩əm'p̩e:r̩ja ja pa 'l̩e:c ŋ (= ne) (približno) 't̩o:k'()ə 'l̩ā:n̩ə • 'ura ja b'žā: ne (približno) 'ja:na • ub n̩əx 'va:s'm̩əx (približno ob osmih) ma 'pa:r's̩ā • ne 'n̩ā:šā ž'l̩ā:xt̩e ja 'b̩e:u (z nami je bil v sorodstveni zvezi, ki pa ni natančneje določena) • v samostalniški rabi: 'ja:d̩ŋ (nekdo) ja u'm̩a:ru **b** mn., v samostalniški rabi *nekateri*: t̩ə 'ja:n̩ə b̩əd̩ə pa 'd̩o:ms 'm̩o:kr̩ə • t̩əm 'ja:n̩əm g'r̩e: 'fa:j̩n • te 'ja:n̩e ša p̩ə'r̩a:j̩t̩əj̩ə 'n̩i:e:, k̩ə r̩ə'd̩i:j̩ə **c** star. *niti en (sam)*: 'ja:na 'šā:l̩ca 'ni 'v̩i:e:č 'ce:l̩a **4.** *nesestavljen, cel*: ta 'd̩i:e:ska ja z 'ja:ŋga 'k̩o:sa • ⇒ biti eno FIGO česa • ⇒ biti oblečena ko ena CIGANICA • ⇒ biti oblečen ko en CIGAN • ⇒ biti (taka) ko (ena) DESKA • ⇒ biti tak ko ena ČMERIKA • ⇒ biti tak ko ena GORILA • ⇒ biti tak ko en GREBEC • ⇒ biti za en DREK • ⇒ biti (oblečen) ko en MERIKANEC • ⇒ dati komu eno (ta) čez RIT • ⇒ dati komu eno (ta) za BUČO • ⇒ dati za en DECI • ⇒ dobiti eno (ta) čez RIT • ⇒ dobiti eno (ta) za BUČO • star., redk. **do enega vse popolnoma vse** (*dele celote*): də 'ja:ŋga da m̩ə u's̩e: k̩ə'n̩o:fe p̩ə'b̩i:e:r̩aš (☐ ⇒ do ZADNJEGA) • star. **do enega drugega tesno skupaj**: za 'l̩i:e-žac'()ma 'd̩i:e:šā pa ne 't̩ā:kele 'd̩a:r̩ve, də 'ja:ŋga 'druga • də 'ja:ŋga d'rug:a sm̩ə s'ta:l̩ə u 'c̩e:rk̩v̩ə • **eden po eden** *po eden, posamič*: 'ja:d̩ŋ p̩ə 'ja:d̩ŋ sm̩ə 'x̩o:d'l̩ə 'n̩ət̩ər • ⇒ en DREK • ⇒ enega LETA • ⇒ eno FIGO • star. **eno z drugim vse skupaj**: g'r̩e:š u šta'cunə, pa 'ja:n̩ə z d'rugm̩ə 't̩o:k p̩r'n̩i:e:se, da g'runt̩əš, a b̩ə na'za:j 'da:u a 'k̩ā: (☐ z enim drugim (⇒ EDEN)) • ⇒ GLIH en(e) toliko • ⇒ iti na en DECI • star. **kakor eden, tako ta drugi eden ravna tako kot drugi**: u'b̩ā: sta g'l̩ix - 'k̩ək̩ər 'ja:d̩ŋ, 'ta:k te d'r̩uk • ⇒ na enem ušesu gre (komu) noter, na drugem pa ven (⇒ UŠESO) • star. **na eno drugo zaporedoma, združema, neprestano, vedno znova**: 'čā:s' 'n̩i:šm̩ k̩ə'l̩e:sa pra'd̩a:r̩ā na 'l̩e:t̩ə, 'čā:s' pa 'ka: na 'ja:n̩ə d'rug̩ə • na 'ja:n̩ə d'ru-